

Algemene wijzigingen

In vrijwel alle regels zijn wijzigingen doorgevoerd. We hebben ervoor gekozen niet per regel alle wijzigingen te benoemen in deze oplegnotitie, maar enkel een samenvatting te geven. De wijzigingen zelf zijn in de keur en de daarbij behorende uitvoeringsregels te raadplegen. In dit hoofdstuk vindt u een korte beschrijving van de wijzigingen die wij in alle regels – waar noodzakelijk – hebben doorgevoerd.

Keurwijzigingen

Vaak kwam het toepassingsbereik zoals omschreven in de uitvoeringsregels niet geheel overeen met de bepalingen in de artikelen 3.3.1 en 3.2.2 van de keur. In alle regels zijn deze nu gelijkgesteld aan elkaar. Vaak was dit enkel een taalkundige aanpassing, in een enkel geval ontbrak in de keur een artikel als gevolg van een eerdere wijziging (die wel in de uitvoeringsregels was doorgevoerd, maar niet in de keur zelf). Dit betreft echter enkel redactionele wijzigingen – in praktijk verandert er niets aan de toepassing van de regels. De gevallen waarin sprake is van een instrumentwijziging, worden in de volgende hoofdstukken benoemd.

Taalkundige aanpassingen

In bijna alle regels zijn taalkundige aanpassingen gedaan. Soms zijn toelichtingen toegevoegd en/of verduidelijkt.

Regel of Hoofdstuk

Het zijn regels, maar ze hetten hoofdstukken. Om die verwarring te voorkomen, is overal in de uitvoeringsregels het woord 'hoofdstuk' vervangen voor 'regel'.

Kopjes

Er worden twee kopjes aangepast. De nieuwe kopjes zijn duidelijker dan de oude: 'Algemene motivering' wordt 'Vragenboom' en 'Erkende maatregel' wordt 'Zorgplicht'

Zorgplichttekst

De standaardtekst behorend bij de zorgplicht wordt wat vereenvoudigd. Eerst wordt uitgelegd wat de zorgplicht is, daarna wordt pas uitgelegd wat de erkende maatregel is.

Toelichting artikel 1 bij regels

Bij alle algemene en beleidsregels is de toelichting bij het eerste artikel (Reikwijdte) taalkundig aangepast. Dit was in veel gevallen een herhaling van het artikel, nu legt de toelichting uit wat 'reikwijdte' is.

'En' of 'of'?

In de uitvoeringsregels is erg inconsequent omgegaan met punt, puntkomma, 'en', 'of' en 'en/of'. In sommige regels is heel duidelijk dat iemand moet voldoen aan alle voorschriften onder een artikel, uit andere regels blijkt dit veel minder. Om hierover verwarring te voorkomen, is dit in alle regels nu gelijk getrokken. Indien alle voorschriften (kunnen) gelden, staat er 'en', indien één geldt, staat er 'of'.

Begripsbepalingen

De begripsbepalingen in bijlage 1 en de kaart met vaarwegen waar Rijnland vaarwegbeheerder is, zijn verwijderd uit de uitvoeringsregels. De kaart zit in de kaartviewer. In deze viewer worden alle kaarten behorende bij de keur weergegeven. De begrippen staan nu in de keur, waardoor de begrippenlijst niet herhaald hoeft te worden in de uitvoeringsregels.

Keur en toelichting

Verduidelijking in onderhoudsartikel en toelichting hierop

Het artikel dat ziet op de onderhoudsplicht waterkeringen is niet aangepast. Dit omdat op dit moment een traject loopt waarin de huidige onderhoudsplicht en het toezicht daarop tegen het licht worden gehouden. Indien noodzakelijk, wordt dit artikel op een later moment herzien.

Regel 3 Dempen

Versoepelingen in algemene regel

Versoepeling 1: De minimale breedte die over moet blijven op de waterlijn bij een versmalling is aangepast van 4 meter naar 2,5 meter. Daarbij is de toevoeging gedaan: gemeten op de waterspiegel bij winterpeil. Door deze aanpassing is de regel dempen gelijk gesteld aan de regel graven (daarin is namelijk gesteld dat de minimale aanlegbreedte van een overige watergang 2,5 meter op de waterspiegel bij winterpeil is).

Versoepeling 2: Wanneer demping plaatsvindt in gebieden met veengrond, mag de totale breedte van dit perceel in beginsel niet groter worden dan 80 meter. Enkel met maatwerk kan hiervan worden afgeweken; maatwerk wordt verleend wanneer is aangetoond dat (bijvoorbeeld door het treffen van maatregelen) de demping niet leidt tot negatieve effecten zoals bodemdaling. Bij dit voorschrift in de algemene regels is nu de toevoeging 'buiten de bebouwingscontour' gevoegd. Hierdoor kunnen dempingen binnen woonkernen (bebouwde kom) worden toegestaan, zonder dat hiervoor maatwerk noodzakelijk is.

Versoepeling 3: Bij de indieningsvereisten hoeft de initiatiefnemer niet meer met berekeningen aan te te dat de grotere perceelbreedte niet leidt tot negatieve effecten. Rijnland zal deze beoordeling zelf maken.

Regel 4 Duikers

Versoepeling in het toepassingsbereik

Het absolute verbod voor duikers in vaarwegen is uit de keur gehaald. Deze voegt niets toe, we kunnen volstaan met een vergunningplicht (duiker in hoofdwatgang) en een verwijzing naar de regel vaarwegen. Daarnaast ontbrak in het toepassingsbereik van de beleidsregel de uitsluiting van duikers in een vaarweg, waardoor duikers in vaarwegen al onder de vergunningplicht vielen.

In theorie is hier sprake van een versoepeling, maar omdat de duiker aan zeer strenge eisen moet voldoen (minimaal 15 meter breed en 4 meter hoog), zal deze in praktijk nooit worden aangevraagd. Op dit moment worden in vaarwegen ook al enkel bruggen aangelegd, of betonnen constructies die vergelijkbaar zijn met bruggen. Om die reden verandert er in praktijk niets.

NB. Door het opheffen van dit absolute verbod, kent de keur geen enkel absoluut verbod meer!

Regel 5 Graven van oppervlaktewater

Aanscherping in het toepassingsbereik

Het graven van een hoofdwatgang kon tot op heden onder een algemene regel. Dit betekende dat ingelanden 'te pas en te onpas' hoofdwatgangen konden graven, terwijl Rijnland vervolgens het onderhoud van deze watgangen moet uitvoeren.

In praktijk heeft dit nogal eens tot problemen geleid, omdat de regels voor dempen en graven van deze watgangen niet helemaal goed op elkaar aansloten. Met name bij grote ontwikkelingen, zoals herinrichtingsplannen, konden wij niet voldoende eisen stellen aan de lengte, ligging en onderhoudbaarheid van hoofdwatgangen. Om die reden zijn de algemene regel en beleidsregel aangepast, zodat het graven van een hoofdwatgang altijd vergunningplichtig is.

Een overige watgang graven blijft gewoon mogelijk onder de algemene regel, daaraan is niets veranderd.

Regel 11 verhardingen & Regel 27 alternatieve waterbergingen

Versoepeling ten aanzien van compensatie in een alternatieve waterberging

De huidige regels voor het aanleggen van verharding en het compenseren van deze (toename aan) verhardingen in de vorm van een alternatieve waterberging, zijn de laatste jaren steeds vaker ontoereikend gebleken. Er is nu gekozen voor een tweetal nieuwe regels, waarmee enerzijds tegemoet gekomen wordt aan de wens om meer toe te staan, maar anderzijds de belangen (droge voeten) voldoende worden geborgd.

Er is een kaart (nummer 17) gemaakt met gebieden waarin wij alternatieve waterbergingen toestaan bij alle ontwikkelingen tot 5 ha. Bij ontwikkelingen groter dan 5 ha, mag in beginsel maximaal 20% in een alternatieve waterberging worden gevat. Dit omdat een robuust oppervlaktewatersysteem van groot belang is – en blijft.

Er zijn ook peilvakken binnen ons beheersgebied waar (te) weinig oppervlaktewater aanwezig is. Omdat dit kwetsbare gebieden zijn, moet in deze gebieden in beginsel altijd water worden gegraven. Alleen als die mogelijkheid er echt niet is, mag gekozen worden voor een alternatieve waterberging.

Regel 27 biedt veel mogelijkheden ten aanzien van de aanleg van een alternatieve waterberging. Om de controleerbaarheid, beheersbaarheid en kwaliteit van een alternatieve waterberging te kunnen borgen, geldt wel een vergunningplicht. Zo kunnen we bijvoorbeeld voorschrijven wat de bergingscapaciteit moet zijn en de afvoersnelheid.

Al met al verandert er niet zoveel in het instrumentarium, maar des te meer in mogelijkheden voor initiatiefnemers.

Aanscherpingen ten aanzien van compensatie van verharding

Aanscherping 1: Wanneer gebruik werd gemaakt van een afname aan verharding (op een andere locatie dan waar de nieuwe verharding wordt aangelegd), waren de regels tot op heden niet van toepassing. Hierdoor was er geen overzicht van welke afname aan verhardingen al ingezet waren ter compensatie van een toename elders. De mogelijkheid om gebruik te maken van een afname blijft bestaan, echter, daarvoor geldt nu de algemene regel of de vergunningplicht (afhankelijk van het aantal m² verharding dat wordt aangelegd). Formeel een aanscherping, maar in praktijk is dit alleen een voor Rijnland (noodzakelijke) administratieve verzwarening.

Aanscherping 2: De mogelijkheid om (bij grote ontwikkelingen) af te wijken van de compensatie-eis van 15% komt te vervallen. Tot op heden kon op basis van specifieke omstandigheden, zoals grondsoort en drooglegging worden bepaald welk lager percentage oppervlaktewater moest worden gegraven, om op die wijze 'water-neutraal' te ontwikkelen. Dit was om twee redenen onwenselijk. Allereerst is de uitkomst van de bepaling afhankelijk van de gekozen parameterwaarden, waardoor creatief kon worden gerekend om de compensatie-eis zo laag mogelijk te laten uitkomen. In sommige gevallen hoefde daardoor minder water worden gegraven dan dat voor de praktijksituatie eigenlijk benodigd was. Ten tweede maakte niet iedereen gebruik van die maatwerkmogelijkheid, waardoor willekeur ontstond. Om eenduidig en rechtlijnig besluiten te kunnen nemen, is nu gekozen voor het opheffen van deze maatwerkmogelijkheid. Voor alle nieuwe verhardingsprojecten geldt vanaf nu een compensatieverplichting van 15%.

Regel 12 Hemelwateruitlaten en riooloverstorten

Versoepeling in het toepassingsbereik

Deze regel is alleen bedoeld voor (gemeentelijke) afkoppelprojecten, die niet zijn geborgd in een BRP of een GRP. Dit komt eigenlijk vrijwel nooit voor en voor die gevallen waarin wél wateroverlast is ontstaan, kunnen we volstaan met de zorgplicht. Om die reden is de vergunningplicht in deze regel geschrapt. Nu blijft alleen de 'algemene zorgplicht' over. Er is geen erkende maatregel opgesteld. De inleiding blijft (voor de duidelijkheid) nog wel bestaan totdat de Waterschapsverordening wordt ingevoerd.

Regel 15 Kabels en Leidingen

Versoepeling & aanscherping voor kabels & leidingen bij de zeewering

Versoepeling: De zorgplicht is vanaf nu van toepassing op alle kabels, leidingen en mantelbuizen in de zeewering (m.u.v. leidingen met een druk groter dan 10 bar), voor zover deze niet zijn gelegen ter plaatse van een dijk-in-duinconstructie. Dit is een versoepeling van de regels, omdat voorheen enkel voor huisaansluitingen en kabels deze zorgplicht gold. Een erkende maatregel is niet geformuleerd.

Aanscherping: Alle kabels en leidingen die worden aangelegd bij een dijk-in-duinconstructie worden vergunningplichtig. Tot op heden vielen deze onder de algemene regel en de zorgplicht. Alleen in uitzonderlijke situaties mogen er kabels en leidingen worden aangelegd die een dijk-in-duinconstructie kruisen. Dit moet dan ook altijd bovenlangs. Dit om de stabiliteit van dijk-in-duin zoveel mogelijk te beschermen en te voorkomen dat onderhoudswerkzaamheden aan dijk-in-duin kunnen worden gehinderd door de aanwezigheid van kabels en/of leidingen. Een vergunningplicht is hier daarom ook het meest passend.

Regel 17 Peilafwijking

Versoepeling in het toepassingsbereik

Versoepeling 1: Alleen onderbemalingen in kwetsbare kwelgebieden en veengebieden zijn nu nog vergunningplichtig. Deze gebieden zijn aangegeven op kaart 2 en 3 behorend bij de beleidsregels. Voor de onderbemalingen in overige gebieden geldt een algemene regel.

Versoepeling 2: Inlaten ten behoeve van peilafwijkingen zijn verplaatst naar regel 18 inlaatconstructies; hoogwatervoorzieningen die worden aangelegd in een gebied dat op kaart 7 is weergegeven zijn daardoor verplaatst naar de zorgplicht, omdat de algemene regel alleen voorzorg in de inlaatconstructies.

Regel 18 Inlaatconstructies

Aanscherping in het toepassingsbereik

Alle nieuwe inlaten die niet dienen t.b.v. een hoogwatervoorziening, vallen vanaf nu onder vergunningplicht. Voorheen gold alleen vergunningplicht indien het ingelaten water in oppervlaktewater terecht kwam en/of wanneer de constructie door de waterkering werd aangelegd. Echter in praktijk blijkt dat inlaten op één van beide gronden feitelijk altijd al vergunningplichtig was. Voor de leesbaarheid en éénvoudigheid zijn daarom nu alle inlaten vergunningplichtig, zonder dat eerst het onderscheid wordt gemaakt.

Regel 22 Voertuigen op de waterkering *keur-wijziging*

Versoepeling in het toepassingsbereik

De vergunningplicht voor voertuigen is vanaf nu alleen nog van toepassing op voertuigen die worden opgesteld ten behoeve van het uitvoeren van werkzaamheden, mits deze zwaarder zijn dan 50.000 kg. Deze versoepeling is doorgevoerd, omdat de huidige regelgeving niet handhaafbaar is (grootweg gaat het om ongeveer 1500 vergunningplichtige handelingen op jaarbasis; maar deze vergunningen worden nu niet of nauwelijks aangevraagd en/of verleend). Omdat de risico's voor de waterkering het grootst zijn wanneer het voertuig wordt opgesteld ten behoeve van het uitvoeren van werkzaamheden, blijft dat wél vergunningplichtig.

Nieuwe erkende maatregel

De zorgplicht betekent niet dat iedereen zomaar met een zwaar voertuig over een waterkering mag rijden; het is belangrijk dat zorgvuldig gewerkt wordt. Om die reden is een zeer uitgebreide erkende maatregel opgenomen en zullen vergunningverleners/planadviseurs en handhavers worden getraind, zodat zij zich bewust zijn van de mogelijkheden die wij hebben tot adviseren. In de erkende maatregel wordt benadrukt dat afstemming met Rijnland van groot belang is.

Regel 23 Bepanting op de waterkering

Versoepeling in de beleidsregel

In de beleidsregel is een extra mogelijkheid opgenomen om bomen hoger dan 5 meter op het binnentalud toe te staan. Daarnaast is bij bomen hoger dan 5 meter op de kruin en/of het buitentalud het voorschrift dat sprake moet zijn van een zwaarwegend maatschappelijk belang verwijderd. Iedere grote boom is in potentie van groot maatschappelijk belang en het voorschrift is daarom onderhavig aan willekeur. Bovenal voegt een maatschappelijk belang niets toe aan de (on)veiligheid van een aanwezige boom; een boom die veilig is voor de waterkering, maar geen enorme maatschappelijke waarde heeft, zou daarom op de waterkering moeten kunnen blijven staan.

Regel 24 Grondwateronttrekkingen en grondwaterinfiltraties keur-wijziging

Versoepeling in het toepassingsbereik

Voor veedrenking en beregening is het afwegingskader 'tijdsbeperking' geschrapt. Voorheen waren alle onttrekkingen die langer duurden dan 6 maanden vergunningplichtig. Dit gold dus ook voor onttrekkingen die wel jaarrond aanwezig zijn, maar niet het hele jaar worden gebruikt; bijvoorbeeld onttrekkingen t.b.v. glastuinbouw, waarvan alleen gebruik wordt gemaakt bij een tekort aan neerslag. Door de wijziging is nu enkel nog het debiet bepalend of een onttrekking wel of niet vergunningplichtig is. Hiervoor is gekozen omdat het relatief beperkte onttrekkingen betreft, die weliswaar meer dan 6 maanden per jaar worden gebruikt, maar die niet of nauwelijks gevolgen en/of risico's met zich mee brengen. Vergunningplicht was daarom een veel te zwaar instrument. Nu vallen deze onttrekkingen met beperkt debiet onder de zorgplicht.

NB. De termijn waarbinnen grondwateronttrekkingen moeten worden gemeld, is voor grondwateronttrekkingen die vallen onder de zorgplicht, verkort naar 1 week (dit was 6 weken)